

Ierosināta lieta par Alojās novada pievienošanu Limbažu novadam

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2020. gada 27. oktobrī ierosināja lietu “Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 23.3., 23.4., 23.5., 23.6., 23.14. un 23.15. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 101. panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam”.

Apstrīdētās normas

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 23.3., 23.4., 23.5., 23.6., 23.14. un 23.15. apakšpunkts paredz, ka Limbažu novadā ietilpst Alojās pagasts, Alojās pilsēta, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts un Staiceles pilsēta.

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.”

Satversmes 101. panta otrās daļas pirmais teikums: “Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas Latvijā.”

Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta “Vietējās pašvaldības kompetence” sestā daļa: “Plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem, kas tieši attiecas uz vietējo varu, ar tām nepieciešams konsultēties, cik iespējams savlaicīgi un atbilstošā veidā.”

Hartas 5. pants “Vietējās varas teritoriju robežu aizsardzība”: “Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referendumu palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Alojās novada domes pieteikuma. Saeima 2020. gada 10. jūnijā pieņēma Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Tā pielikums noteic administratīvās teritorijas, to administratīvos centrus un teritoriālā iedalījuma vienības. Saskaņā ar šā pielikuma 23.3., 23.4., 23.5., 23.6., 23.14. un 23.15. apakšpunktu Limbažu novadā ietilpst Alojās pagasts, Alojās pilsēta, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts un Staiceles pilsēta.

Alojās novada domes ieskatā apstrīdētās normas aizskar tās tiesības, jo atbilstoši šīm normām Alojās pagasts, Alojās pilsēta, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts un Staiceles pilsēta ir pievienoti Limbažu novadam, pienācīgi neizvērtējot iespēju saglabāt Alojās novadu kā patstāvīgu pašvaldību. Pieņemot apstrīdētās normas, Saeima esot pārkāpusi labas likumdošanas un pašvaldības principu, tāpat neesot ievērojusi subsidiaritātes principu un neesot pienācīgi konsultējusies ar Alojās novada domi un iedzīvotājiem. Apstrīdētās normas neatbilstot Satversmes 1. un 101. panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2020. gada 28. decembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir **2021. gada 27. marts**. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Lēmums par lietas ierosināšanu ir pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2020/10/2020-60-0106_Lemums_par_ierosinasanu.pdf

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803